

Osnovna šola Ljudski vrt
Župančičeva 10
2250 Ptuj

2009/2010

VZGOJNI NAČRT

V Ptuj, 26. 5. 2009

Ravnateljica: Tatjana Vaupotič

VZGOJNI NAČRT

Z vzgojnim načrtom želimo uresničevati cilje in vrednote v osnovni šoli (2. člen Zakona o osnovni šoli). Pri tem želimo upoštevati potrebe in interese učencev, staršev in širšega okolja.

Vizija šole:

Gradimo kvalitetno delo z dobrimi in s sproščenimi medsebojnimi odnosi ter z zagotavljanjem varnosti vseh udeležencev, s kvalitetnim poukom in odmevnimi rezultati na različnih področjih.

Vzgojni načrt:

- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi vključenimi,
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje,
- je dogovor za premišljeno, organizirano ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njen,
- predstavlja avtonomno kreiranje pravil glede na delo in življenje šole ter sodelovanje z okoljem,
- predstavlja enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe,
- je vnaprejšnji dogovor med zaposlenimi, starši in učenci.

VZGOJNI NAČRT vsebuje:

I. Vzgojna načela in vrednote

1. Cilji osnovne šole
2. Vrednote
3. Doseganje in uresničevanje ciljev

II. Oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši

III. Vzgojne dejavnosti in delovanje

1. Proaktivne in preventivne dejavnosti
2. Svetovanje in usmerjanje
3. Rastitucija
4. Mediacija

IV. Pohvale, priznanja, nagrade

V. Vzgojni ukrepi

VI. Vzgojni opomini

I. VZGOJNA NAČELA IN VREDNOTE

➤ **Načelo individualizacije**

Vsem učencem bomo omogočili razvoj ustvarjalnega in kritičnega mišljenja ter presojanja in oblikovanja odločitev, reševanje problemov, prevzemanje odgovornosti in razvijanje pozitivne samopodobe. Vzpostavili bomo čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje.

➤ **Načelo ravnanja**

Pri učencih bomo razvijali sposobnosti razumevanja in spoštovanja do drugih in drugačnih, kako sodelovati in živeti v soodvisnosti, kako oblikovati skupne vrednote in sožitje v različnosti. Zagotovili bomo varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem se bodo učenci počutili sprejete in varne in bodo dosegali čim boljše dosežke v skladu s svojimi zmožnostmi.

➤ **Načelo oblikovanja okolja**

V vzgojne programe bomo vključili vsebine ravnanja, ki omogočajo in zagotavljajo učencem optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem, psihosocialnem in duhovnem smislu. Razvijali bomo skrb in spoštljivo ravnanje z živo in neživo naravo, materialnimi in energetskimi viri, za ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter bogastva Zemlje.

➤ **Načelo pozitivne naravnosti**

Učencem bomo pomagali pri spoznavanju in razumevanju sebe in drugih v vsej njihovi različnosti, sprejemanju drugačnosti, odgovornosti za medsebojne odnose, mir in sožitje, vrednotenje svoje uspešnosti pri doseganju ciljev, reševanju lastnih problemov in problemov skupnosti.

➤ **Načelo dobrobiti učenca**

Šola bo omogočila spoznavanje in razumevanje pomena skupnih vrednot in pravil in pripravljenosti sprejemanja posledic svojih dejanj, kadar so ta v nasprotju s potrebami in pravicami drugih.

1. Cilji osnovnošolskega izobraževanja

Zakon o osnovni šoli v 2. členu določa cilje osnovnošolskega izobraževanja.

2. Vrednote

Razvijali bomo:

- **univerzalne vrednote:** enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacijo, odgovornost, medsebojno odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic in podobno,
- **nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine,
- **šolske vrednote:** učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim, sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje. Zorenje v skupnosti in za skupnost, za osebno in planetarno celovitost; spoznavanje samega sebe in širjenje svojih zmožnosti,

- ustvarjalnosti, svobode in identitete; sprejemanje sebe in skrb zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme,
- **lokalne vrednote:** ohranjanje narave dediščine (čiščenje okolja, skrb za šolsko okolje, rože, živali pozimi ...).

Vsaka vzgoja temelji na vrednotah, ki jih spoštujejo vsi učenci, zaposleni v šoli in starši. V naši šoli bomo posebno pozornost posvetili naslednjim vrednotam:

- spoštovanje,
- strpnost,
- znanje.

SPOŠTOVANJE

Spoštovanje je osnovni pogoj za uspešno opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela. Učenci so dolžni spoštovati vse delavce šole, vrstnike in druge ljudi ter upoštevati šolska pravila in navodila učiteljev. Zaposleni morajo pokazati spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do učencev, staršev in sodelavcev. Na šoli mora veljati prepričanje, da si vsi zaslužijo spoštljiv odnos. Prevladati mora tudi spoznanje, da je materialno stanje šole osnova za uspešno delovanje, zato je potreben spoštljiv odnos do šolskega inventarja.

STRPNOST

Nepoznavanje nekaterih težav, motenj in drugačnosti v ljudeh vzbuja nepojasnen strah pred neznanim in povzroča oblikovanje stereotipov in nestrpnost. Učence je potrebno seznanjati z drugačnostjo, da jo bodo razumeli in sprejeli vse okoliščine, povezane z njo. Potrebno jih je vzpodbuditi k razmišljanju z drugega zornega kota, širitvi njihovih obzorij, spoznavanju novih ljudi, kultur ter verstev. Strpnost se vzgaja s spoznavanjem, odprtostjo, komunikacijo in svobodo misli, vesti in vere.

ZNANJE

V enaindvajsetem stoletju se srečujemo s številnimi spremembami: z vse hitrejšim nastajanjem novega znanja, s spremembami vrednot, z nestabilnostjo norm. V nastalih razmerah je postala vloga znanja in izobraževanja zelo pomembna tako za posameznika, kot za družbo v celoti.

3. Načini doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli:

- zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo,
- omogočali aktivnosti, predavanja, ogleda in obiske ter spodbujali skladen telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj posameznika ter pri tem upoštevali zakonitosti razvoja mladostnikov,
- organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost in spoštovanje ter sprejemali drugačnost ob spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- ob državnih in kulturnih praznikih bomo organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, poglobljali vedenje o zgodovini Slovencev, naši kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljansko odgovornost,

- s projekti, tekmovanji in sodelovalnim učenjem bomo razvijali pri učencih pismenost v slovenskem jeziku, prav tako pa tudi sporazumevanje v tujih jezikih. Širili bomo razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju.

II. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši, oziroma skrbniki, bomo razvijali vzajemno sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Sodelovali bomo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojnoizobraževalnih dejavnosti, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvi škode (npr. restitucija) in drugih dejavnosti.

Starši se morajo aktivno vključevati v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali če ti kršijo pravila šole. Če je bil učencu izrečen vzgojni ukrep, starši tega učenca sodelujejo pri izdelavi individualiziranega vzgojnega načrta.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki, ali jih celo zanemarjajo, bo šola izvedla obisk strokovnega delavca na domu s soglasjem staršev. Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih. V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: Center za socialno delo, svetovalni center in ostale pristojne institucije.

Poleg običajnih oblik sodelovanja s starši (roditeljski sestanki, pogovorne ure) bomo spodbujali tudi medsebojno komunikacijo in jih sproti obveščali o osebnem razvoju njihovega otroka. Še posebej bomo pozorni in dosledni v primerih, ko otrok zaradi manj primernih, vedenjskih vzorcev potrebuje posebno psihosocialno pomoč. Po telefonu, kot nujno obvestilo, bomo starše obveščali o dogodkih, ki zadevajo morebitno poškodbo njihovega otroka ali večjo materialno škodo oz. težje kršitve šolskega reda, ki jih je le-ta povzročil.

Poleg rednih oblik sodelovanja, bomo organizirali še tematska predavanja, šolo za starše, različne zbiralne akcije, šolske prireditve in podobno.

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

1. Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete, kjer so uspešni, ustvarjalni, iniciativni in svobodni v okviru omejitev, ki jih postavlja šola. Temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju učenja in medsebojnih odnosov.

2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje bo namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z razvojem, s šolskim delom, z odnosi z vrstniki in odraslimi, z razvijanjem samopodobe in s prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko poteka v času šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti) ali v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba), za kar se bomo dogovarjali s starši za vsak primer posebej.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci in zadeva težave v otrokovem šolskem funkcioniranju, odnose z vrstniki in enkratne ali občasne kršitve šolskega reda. O vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja za posameznega otroka se bodo dogovorili učitelji na oddelčni konferenci, s čimer bodo seznanjeni starši obravnavanega učenca.

3. Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi, oziroma se z oškodovancem dogovori za način poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

4. Mediacija

Da bi uspešno reševali konflikte med učenci in ustvarili pozitivno klimo, bo šola uvajala mediacijo, ki predstavlja način mirnega, konstruktivnega in dogovornega načina reševanja konfliktov in sporov med učenci.

Z mediacijo želimo zmanjšati psihično trpljenje prizadetih, oživljati konstruktivno komunikacijo, izboljšati sodelovanje, krepiti samoodgovornost in samospoštovanje, razvijati pogajalske sposobnosti in učence usposablјati za samostojno reševanje konfliktov.

IV. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Kadar se učenec izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, je lahko ustno pohvaljen.

V. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev šolskih pravil in hišnega reda. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca ter z iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predlog za rešitev

problema. Odločitev o vzgojnem ukrepu je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (konferenca).

Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in se mu morajo podrediti.

VI. VZGOJNI OPOMINI

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Ob izrekanju vzgojnih opominov uporabljamo Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 76/2008, z dne 25. 7. 2008).

VI. 1 Vzgojni opomin

Vzgojni opomin šola izreče za kršitve, ki so bile storjene v času pouka, dnevov dejavnosti in drugih organiziranih oblik vzgojno-izobraževalnega dela ter pri dejavnostih, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

V posameznem šolskem letu lahko učiteljski zbor izreče učencu vzgojni opomin največ trikrat. Če je bil učencu izrečen drugi vzgojni opomin v šolskem letu, mora šola obvestiti starše o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev, če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

VI. 2 Individualiziran vzgojni načrt

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v štirinajstih delovnih dneh od izreka opomina pripravi individualiziran vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta morajo sodelovati tudi starši učenca.

Šola spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta.

VI. 3 Prešolanje v drugo šolo

V skrajnem primeru je posledica treh izrečenih vzgojnih opominov premestitev učenca v drugo šolo s soglasjem ali brez soglasja staršev. Če sledi prešolanje brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo, soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.

Vzgojni načrt je bil potrjen na seji Sveta staršev OŠ Ljudski vrt, 26. 5. 2009 in na seji Sveta zavoda OŠ Ljudski vrt, 27. 5. 2009.

Ravnateljica:
Tatjana Vaupotič